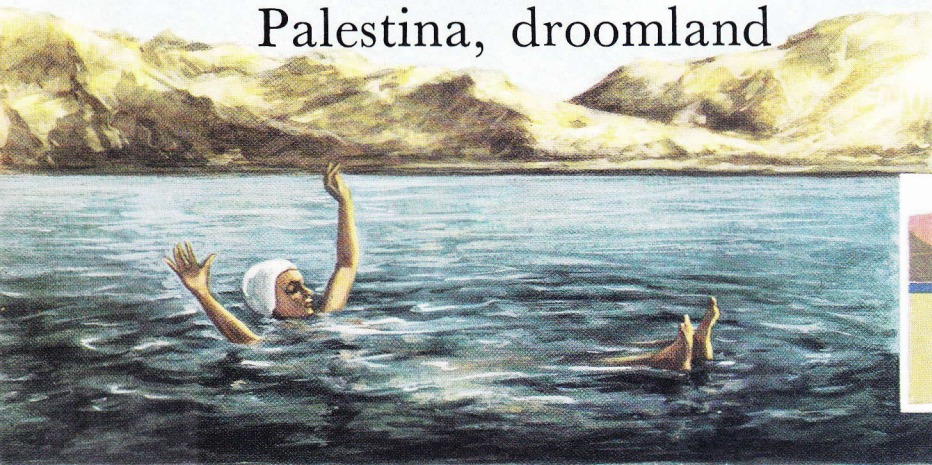
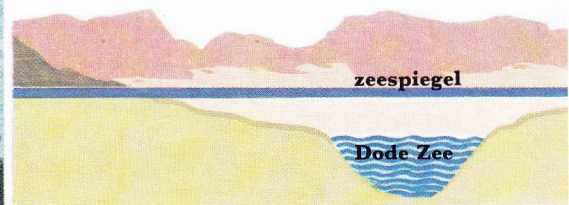

Palestina, droomland

Door het grote zoutgehalte van de Dode Zee drijft men er vanzelf op het water. De schematische voorstelling hieronder geeft de ligging van de Dode Zee ten opzichte van de zeespiegel aan.

Mozes, die met zijn volk in de woestijn Paran legerde, niet ver van de zuidgrens van Kanaän, zond twaalf mannen uit om het land te verkennen. Veertig dagen later keerden zij terug en vertelden hem: “Wij zijn dan in het land geweest, waar ge ons hebt heengezonden, en het druipt werkelijk van melk en honig” (het boek Numeri, 13 : 27).

Dit land van “melk en honig”, dit door Jahwe “Beloofde Land”, het “Heilige Land”, ook Palestina genaamd, werd in 1948 uiteengebroken in de onafhankelijke staat Israël en het soevereine land Jordanië, dat echter reeds twee jaar vroeger als zodanig door Engeland was erkend. Het vroegere Palestina behoort thans voor een groot gedeelte aan Jordanië toe: de Israëlisch-Jordaanse grens loopt door de stad Jeruzalem, die bijgevolg uit een Joods-Israëliësch en een Arabisch-Jordaans gedeelte bestaat.

Gelegen tussen 30° en 33°30' noorderbreedte biedt dit gebied, ondanks zijn geringe afmetingen, een grote verscheidenheid aan landschappen en klimaten. In feite ligt Palestina in de subtropische zone, maar de nabijheid van de Middellandse Zee oefent een tastbare invloed uit op het klimaat. In de zomer is de hoge luchtdruk die er heerst, verantwoordelijk voor de uitgesproken droogte. Het binnen-

land staat onder de invloed van droge winden uit Centraal-Azië. De weinige regen, die er vooral in de winter valt, blijft meestal tot de kustzone beperkt. In Haïfa valt er 610 mm water in een tijd van 40 dagen, te Askalon, ± 150 km meer zuidwaarts, 420 mm in 40 dagen, dat is eens zoveel als te Sodoma aan de Dode Zee. Meer naar het zuiden is de neerslag nog veel geringer: daar ligt het woestijnachtige gebied van de Negew. De hoeveelheid regen neemt dus af in noordzuidelijke richting.

Naast de smalle, lange kuststrook, die zeer vruchtbaar is en die Kanaän, het land van “melk en honig” omvat, bestaat Palestina hoofdzakelijk uit een heuvel- en berglandschap, dat Galilea, Samaria en Judea volledig inneemt. Het wordt alleen onderbroken door de vlakte van Jizreël, die doorloopt tot in de Jordaan-slenk, een van de diepste breukzones in de wereld. Een *slenk* is een strook van de aardkorst, die door twee min of meer evenwijdig lopende breuklijnen wordt begrensd en die dieper ligt dan deze beide aangrenzende landschappen. De vlakte van Jizreël wordt door het Karmelgebergte, precies aan de kust bij Haïfa, afgesneden. Dit gebergte vormt als het ware de zuidelijke grens van Galilea. Het heuvellandschap van Judea, centraal gelegen, heeft een

zeer duidelijk karstkarakter: het is een kalksteengebied, waar al het regenwater in de bodem verdwijnt, want kalksteen is zeer doorlatend. Door de uitgesproken droogte heeft dit landschap een desolaat uitzicht, dat nog meer zuidelijk in de Negewoestijn overgaat.

Het meeste water vindt men in Noord-Israël; de beste gronden echter liggen in het zuiden. Het land zag zich dus geplaatst voor grote irrigatiewerken; door middel van buisleidingen moet men het water van het noorden naar het zuiden aftappen. In de noordelijke Negew is reeds heel wat bereikt: men teelt er granen, groenten, citrusvruchten en katoen. Ook de veeteelt neemt grote uitbreiding: op de joodse boerderijen kweekt men runderen, kippen en schapen. Dergelijke gemengde landbouwbedrijven zijn bij ons een normaal verschijnsel; in het Midden-Oosten echter zijn ze een unieke uitzondering.

Landbouw en veeteelt vindt men hoofdzakelijk in de kustvlakte en de vlakte van Jizreël. Men hoopt ook de bodem van de Jordaan-slenk voor de landbouw te veroveren. Deze slenk, gevangen tussen een berglandschap dat aan beide zijden hoogten van meer dan 1000 m telt, is betrekkelijk vochtig; de Jordaan vangt immers al het water op dat in het regenseizoen overvloedig valt. In die periode zwelt de Jordaan zo sterk dat hij buiten zijn oevers treedt, waarbij hij

mergelachtige afzettingen nalaat. De vochtigheid verklaart waarom deze ongeveer 1000 m brede vallei oorspronkelijk dicht begroeid was met struikgewas. De groene Jordaan slenk steekt schril af tegen de heuvelachtige mergelzone. Zodra men deze zone betreedt, nauwelijks 50 m boven de rivier, wordt men met stomme verbazing geslagen: hier waant men zich in een andere, levenloze wereld, waar men bovendien door diepe, smalle kloofdal

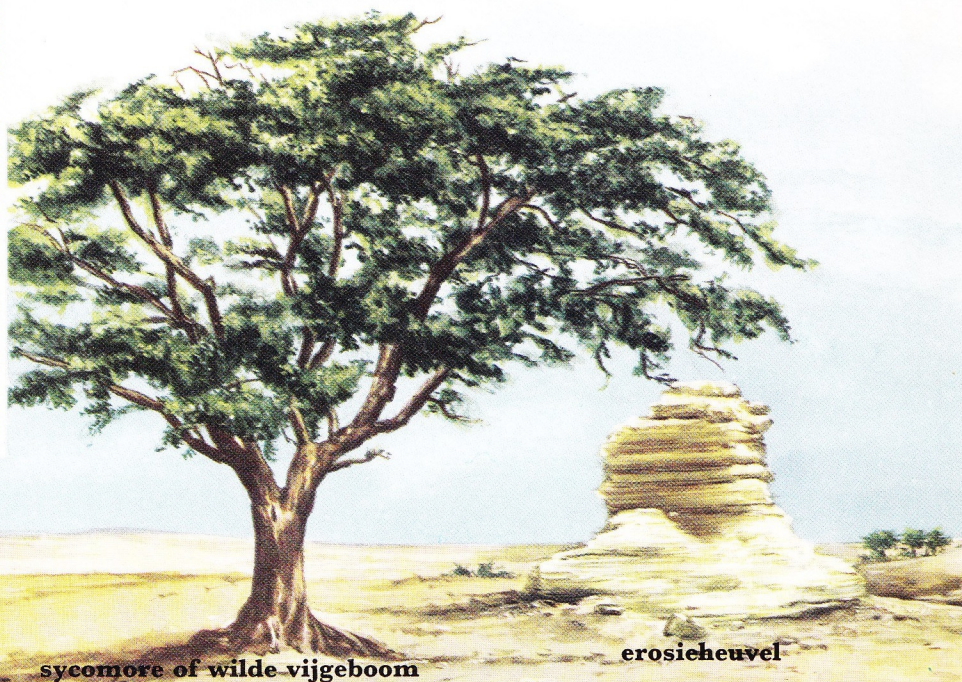

wordt afgeschrikt. Het dichte struikgewas langs de rivier en het desolate uitzicht van de mergelzone hebben vermoedelijk lange tijd de mensen weerhouden dit land te ontginnen.

De Jordaan slenk ligt 350 m beneden de zeespiegel en voert de Jordaan langs een groot aantal scherpe meanders naar de Dode Zee. Wanneer de rivier het Meer van Tiberias (of Genesareth) verlaat is hij nog helder, maar aangezien hij mergel vervoert is hij vlug troebel. Zo bereikt hij de Dode Zee, die de ruïnes van de goddeloze steden Sodoma en Gomorrha zou hebben ingezwolgen. Deze zee is 76 km lang en in het midden ongeveer 16 km breed; ze ligt 395 m lager dan de Middellandse Zee en haar grootste diepte bedraagt 400 m. In deze zee verdamp

Het land dat Jahwe aan de Israëlieten beloofde, is een klein stukje grond in het Midden-Oosten, in de greep van de dorre woestijn. De nabijheid van de Middellandse Zee oefent evenwel een gunstige invloed uit op het klimaat. Het land van "melk en honig" ligt voornamelijk in het vlakke kustgebied, terwijl het overheersende bergland, door de Jordaan slenk en de vlakte van Jizreël onderbroken, dank zij irrigatie langzamerhand zijn vruchten gaat afwerpen.

barende vissoort houdt het er uit... Daar het soortelijk gewicht ongeveer 1,166 is, drijft men er vanzelf op het watervlak; men ondervindt er zelfs moeite bij het duiken!... De Israëliërs, van overal ter wereld toegestroomd, slaagden erin dit land nieuw leven in te blazen. Waar niet zo lang geleden de woestijn heerste, hebben mensen met een bewonderenswaardige wilskracht en een rotsvast geloof in hun onderneming het land van de Voorvaders heroverd.

sycomore of wilde vijgeboom

erosieheuvel